

Velkommen til

Social- udvalget

Indhold

Velkommen til Socialudvalget	5
Socialområdet kort fortalt	6
Flere borgere med komplekse behov.....	8
Hjemløse og mangel på billige boliger	9
Botilbud og børne- og ungehjem.....	9
Økonomisk pres på socialområdet.....	9
Der mangler viden om, hvad der virker på socialområdet	10
Budget for 2026.....	11
Indsatser målrettet borgernes behov	12
Vi hjælper borgerne ned ad indsatstrappen.....	14
Indsatstrappen	15
Rådgivning, tidlig indsats og myndighedsområdet	16
Forebyggelse og indsatser i hjemmet.....	18
Midlertidige boformer uden for hjemmet.....	22
Længerevarende boformer	24
En forvaltning tilpasset borgernes behov	26
Organisationsdiagram i SOF	28
Færre administrative ressourcer	29
Borgerne bliver hørt.....	29
Din rolle som udvalgsmedlem	30
Tavshedspligt	33
Inhabilitet.....	33
Dit første år som udvalgsmedlem	34
Årshjul for sager i Socialudvalget	35
De juridiske rammer	36
De generelle regler.....	38
Særlig lovgivning på socialområdet.....	39
De økonomiske rammer	42
Tilsyn med Socialforvaltningens arbejde	46
Ankestyrelsen	48
Socialtilsynet	48
Arbejdstilsynet	49
Styrelsen for Patientsikkerhed	49
Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion	49
Borgerrådgiveren	49
Whistleblowerenhed.....	50
Intern Revision.....	50
Socialforvaltningen i tal	51

Velkommen til Socialudvalget

Kære medlem af Socialudvalget

Tillykke med posten som medlem af Socialudvalget i Københavns Kommune. De næste fire år har du og de øvrige udvalgsmedlemmer ansvaret for at sætte retningen for socialområdet i København.

Det er et område, der spænder vidt og bredt, da vi som storby ser mere end de fleste. I kan være med til at gøre en forskel for de børn, unge, voksne og familier i København, som har brug for støtte til at kunne leve gode og selvstændige liv. Du vil som udvalgsmedlem også opleve, at København ofte går forrest og løfter særlige udfordringer på socialområdet til det landspolitiske niveau. Det gør vi, når vi ser behov for ændringer i kommunernes rammer for at kunne hjælpe borgerne bedst muligt.

Denne velkomstfolder giver dig et indblik i, hvad der aktuelt rører sig på socialområdet, og beskriver nogle af de faglige og økonomiske udfordringer, som du vil stå over for i din første tid som udvalgsmedlem.

Velkomstfolderen giver dig også et indblik i rammerne for forvaltningens arbejde og forvaltningens tilbud til københavnere, som har brug for vores hjælp. Desuden kan du læse om dine rettigheder og muligheder som udvalgsmedlem i Socialudvalget.

Jeg ser frem til et godt samarbejde.

Katrine Ring

Katrine Ring
Administrerende direktør

A photograph of three children sitting on a wooden bench in a living room, playing video games. The child on the left is a girl with blonde hair wearing an orange beanie and a dark purple long-sleeved shirt, holding a black game controller and looking upwards with an open mouth. The child in the middle is a boy with blonde hair wearing a red and grey striped hoodie over a blue shirt, holding a black game controller and looking to the right with his hand near his mouth. The child on the right is a boy with short dark hair wearing a grey and black striped sweater, holding a white game controller and laughing. A large window in the background shows a view of trees and a house. The text "Socialområdet kort fortalt" is overlaid in white on the bottom left.

Socialområdet kort fortalt

Socialområdet kort fortalt

Socialområdet er i konstant forandring og udvikling. Ændringer i borgernes behov for hjælp og flere strukturelle forandringer betyder, at kommuner på tværs af landet står overfor en række faglige og økonomiske udfordringer. Samtidig er der fra nationalt niveau gennemført flere store reformer, som også påvirker kommunernes opgavevaretagelse på socialområdet.

Socialforvaltningen har gennem de senere år tilpasset sin organisering og indsatser til borgerne, så de matcher den nye virkelighed. Samtidig har der været et stærkt fagligt fokus på at påvirke nationale dagsordener med henblik på at finde bæredygtige løsninger til gavn for borgerne. Der er tale om et pågående arbejde, som Socialudvalget løbende involveres i.

Flere borgere med komplekse behov

Stadig flere børn, unge og voksne søger hjælp, samtidig med at deres behov bliver

mere komplekse, fx fordi de har flere udfordringer på samme tid. Udviklingen i borgernes behov stiller større krav til de faglige indsatser, der skal afhjælpe borgernes udfordringer, som ofte kræver individuelle og specialiserede pædagogiske indsatser og særlige fysiske rammer. Samtidig lægger det et pres på den økonomiske ramme, at Socialtilsynet og Arbejdstilsynet de senere år har skærpet deres fokus på og krav til botilbudenes fysiske rammer, faglige indsats og medarbejdernormering.

Socialområdet er desuden præget af, at flere får psykiatriske diagnoser eller en diagnose inden for autismespektrummet. Det gælder særligt på børne- og ungeområdet, hvor flere forældre får udbetalt tabt arbejdsfortjeneste, fordi deres barn ikke går i skole. Derudover er ungeområdet præget af, at flere unge prøver opioider, som for nogle fører til et misbrug.

I Socialforvaltningen arbejder vi ud fra en vision om, at socialt udsatte børn, unge, voksne

og mennesker med handicap har mulighed for at leve gode og selvstændige liv. Derfor hjælper vi borgeren hurtigt og mindst indgribende mod øget livsmestring. Visionen forudsætter et tæt samarbejde med andre forvaltninger såvel som civilsamfundsorganisationer, som kan have en rolle både før, under og efter, at Socialforvaltningen yder støtte. Der er flere eksempler på, hvordan vi i forvaltningen arbejder på denne måde, fx ved etableringen af Autismehuset, som åbnede i 2025.

Hjemløse og mangel på billige boliger

København har som storby flere hjemløse end andre kommuner. Hjemløse har typisk komplekse behov, der ofte inkluderer psykisk såvel som fysisk sygdom, misbrug og økonomiske udfordringer. Indsatsen mod hjemløshed fylder derfor meget i Socialforvaltningens arbejde og samarbejder.

I 2023 trådte en hjemløsereform i kraft, som bygger på en faglig målsætning om, at flere hjemløse borgere skal i egen bolig frem for at bo på herberger eller på gaden. Socialforvaltningen har arbejdet med dette faglige afsæt – også kaldet Housing First – siden 2009, da det er den bedste måde at forbedre livssituationen for hjemløse borgere. Manglen på billige boliger i København er dog en væsentlig hindring for at forebygge og afhjælpe hjemløshed.

Manglen på billige boliger er ligeledes en hindring for en anden faglig målsætning, som handler om, at flere skal bo i egen bolig frem for på et botilbud. Både hjemløse og københavnere, der bor på et botilbud, har nogle af de laveste indkomster, og det er svært at finde lejeboliger i København, de har råd til at betale.

Botilbud og børne- og ungehjem

Det er ikke alle, der kan bo i deres egen bolig. Nogle har midlertidigt eller permanent brug for mere omfattende hjælp til at klare hverdagens udfordringer og bor derfor på et børne- og ungehjem eller et botilbud. Forskellige former for døgntilbud til børn, unge og voksne udgør en væsentlig del af kommunernes udgifter på socialområdet.

Socialforvaltningen ejer og driver en bred vifte af børne- og unge-hjem samt midlertidige og længerevarende botilbud til forskellige målgrupper. Forvaltningen er i gang med at bygge nye botilbud og renovere de eksisterende botilbud og børne- og ungehjem, så de lever op til nutidens krav og standarder. Forvaltningen køber også pladser til borgere på private tilbud såvel som hos regionerne og andre kommuner.

Da det ikke er muligt at finde tilstrækkeligt med pladser til voksne med behov for et botilbud, har forvaltningen en venteliste til botilbud, hvilket ikke er i overensstemmelse med lovgivningen. Derfor har partierne bag budgetterne for 2025 og 2026 samlet set afsat knap 800 mio. kr. i perioden 2025-2029 til håndtering af denne udfordring, herunder primært til køb af flere pladser på private botilbud eller botilbud i andre kommuner.

Økonomisk pres på socialområdet

Der er et generelt pres på kommunernes økonomi på socialområdet som følge af de udviklingstendenser, der er beskrevet ovenfor, hvor flere søger hjælp, og flere samtidig har mere komplekse behov.

23 %

Vives hjemløsetælling (2024) viser, at der er 1.387 hjemløse i København. Det svarer til 23 % af alle hjemløse i Danmark.

Dertil kommer, at kommunerne på nogle områder har begrænsede styringsmuligheder, hvilket fx skyldes selvhenvenderprincippet på herberger, krisecentre og alkoholbehandlingstilbud, hvor borgerne kan lade sig indskrive uden forudgående kommunal visitation. Her har kommunen således begrænset indflydelse på, hvem og hvor mange borgere der benytter sig af tilbuddet, samt i hvor lang tid. Der er i september 2025 indgået en aftale på Christiansborg om at indføre et loft for takster for ophold på herberger og krisecentre, for blandt andet at bidrage til bedre økonomisk styring. Loftet ligger dog væsentligt over de priser, forvaltningen i dag betaler for borgers ophold på herberger og krisecentre.

Det økonomiske pres opstår også, fordi der er indført en begrænsning på, hvor mange dage kommunerne kan få statslig refusion for en borgers ophold på et herberg. Aktuelt er grænsen sat ved 120 dage, men fra april 2028 sænkes den til 90 dage for en borgers ophold på et herberg. I kombination med boligmanglen beskrevet ovenfor udgør dette en særlig udfordring. Derudover har de senere års nationale reformer og lovændringer på socialområdet også haft konsekvenser for kommunernes økonomiske rammer på området.

Samlet set er socialområdet i Københavns Kommune og på landsplan præget af et stort

økonomisk pres, som også fremad kræver prioriteringer, styring og udviklingen af effektive og fleksible løsninger.

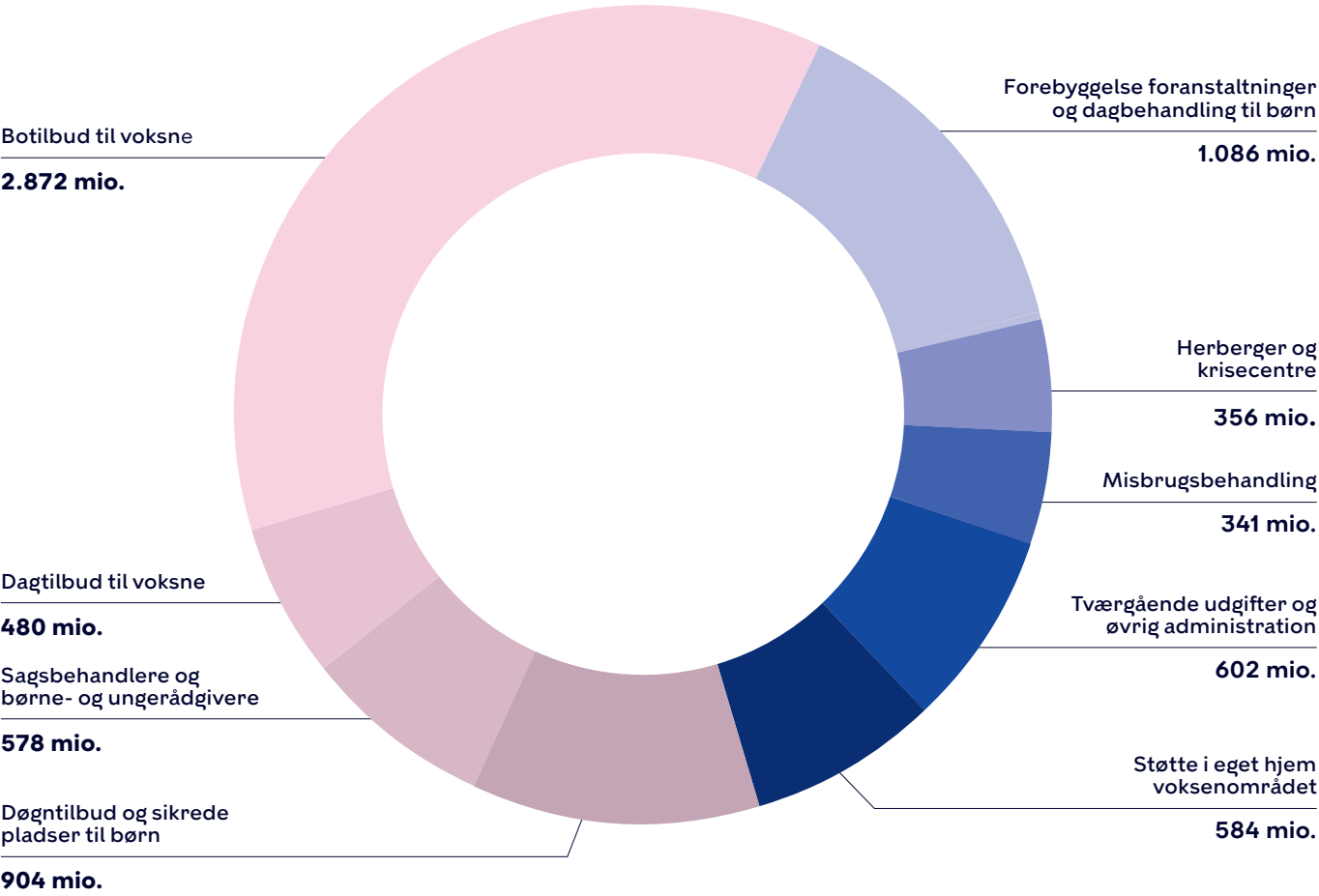
Der mangler viden om, hvad der virker på socialområdet

Ekspertudvalget på Socialområdet udgav i april 2024 deres endelige rapport, hvor de bl.a. gjorde opmærksom på, at der fortsat eksisterer et vidensgab på socialområdet, selvom man over en længere årrække har arbejdet med at udvikle og implementere virksomme indsatser på socialområdet. Socialforvaltningen gør brug af evidensbaserede metoder i de tilfælde, hvor det er muligt i forhold til den konkrete målgruppe.

Socialforvaltningen arbejder også på at få mere viden og data om de borgere, som vi hjælper. Det kan fx være viden om, hvor mange borgere der har gavn af forebyggende indsatser og ikke får brug for mere indgribende indsatser på sigt. Dette arbejde sker med baggrund i en overordnet datastrategi for Socialforvaltningen, som også udmønter sig i videreudviklingen af Socialforvaltningens Ledelsesinformation (SOFLIS), der på sigt indeholder validerede data om forvaltningens indsatser, borgere og medarbejdere.

Budget for 2026

Ca. 7,5 mia. kr.

Alle tal er ca.-tal

1,2 mio. kr.

Det koster i gennemsnit 1,2 mio. kr. mere pr. borger årligt, når Socialforvaltningen køber plads på et eksternt længerevarende botilbud fremfor at bruge egne pladser.

**Indsatser målrettet
borgernes behov**

Indsatser målrettet borgernes behov

Socialforvaltningen hjælper en bred gruppe af københavnere. Det kan være børn og unge med sociale og psykiske problemer samt deres familier. Det kan også være børn, unge og voksne med forskellige grader af fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, der bl.a. omfatter autisme, bevægelseshandicap, høre- og synshandicap, erhvervet og medfødt hjerneskade, forskellige grader af udviklingshæmning eller multiple funktionsnedsættelser.

Socialforvaltningen hjælper også voksne, der har brug for hjælp til akutte sociale problemstillinger. Det kan fx være psykiske problemer, hjemløshed, alkohol- eller stofbehandling eller hjælp til at komme ud af kriminalitet.

Vi hjælper borgerne ned ad indsatstrappen

Socialforvaltningen støtter borgerne i at udvikle egne kompetencer med den mindst indgribende indsats på det rette tidspunkt, så de får mulighed for at leve mere selvstændige liv og indgå i sociale fællesskaber.

Socialforvaltningens indsatser kan illustreres via indsatstrappen, hvor de mindre indgribende indsatser som råd og vejledning er på det nederste trin. Indsatsernes indgriben eller intensitet stiger gradvist for hvert trin med forskellige former for døgnophold på de øverste trin. Forvaltningen forsøger så vidt muligt at skabe bevægelse ned ad indsatstrinene for borgerne eller at undgå, at borgerens behov udvikles i retning af en mere indgribende indsats. Der skal dog altid gives den nødvendige støtte, uagtet hvor på indsatstrappen den er.

Vores vision

Socialforvaltningen arbejder for, at socialt udsatte børn, unge, voksne og mennesker med handicap har mulighed for at leve gode og selvstændige liv. Derfor hjælper vi borgeren hurtigt og mindst indgribende mod øget livsmestring.

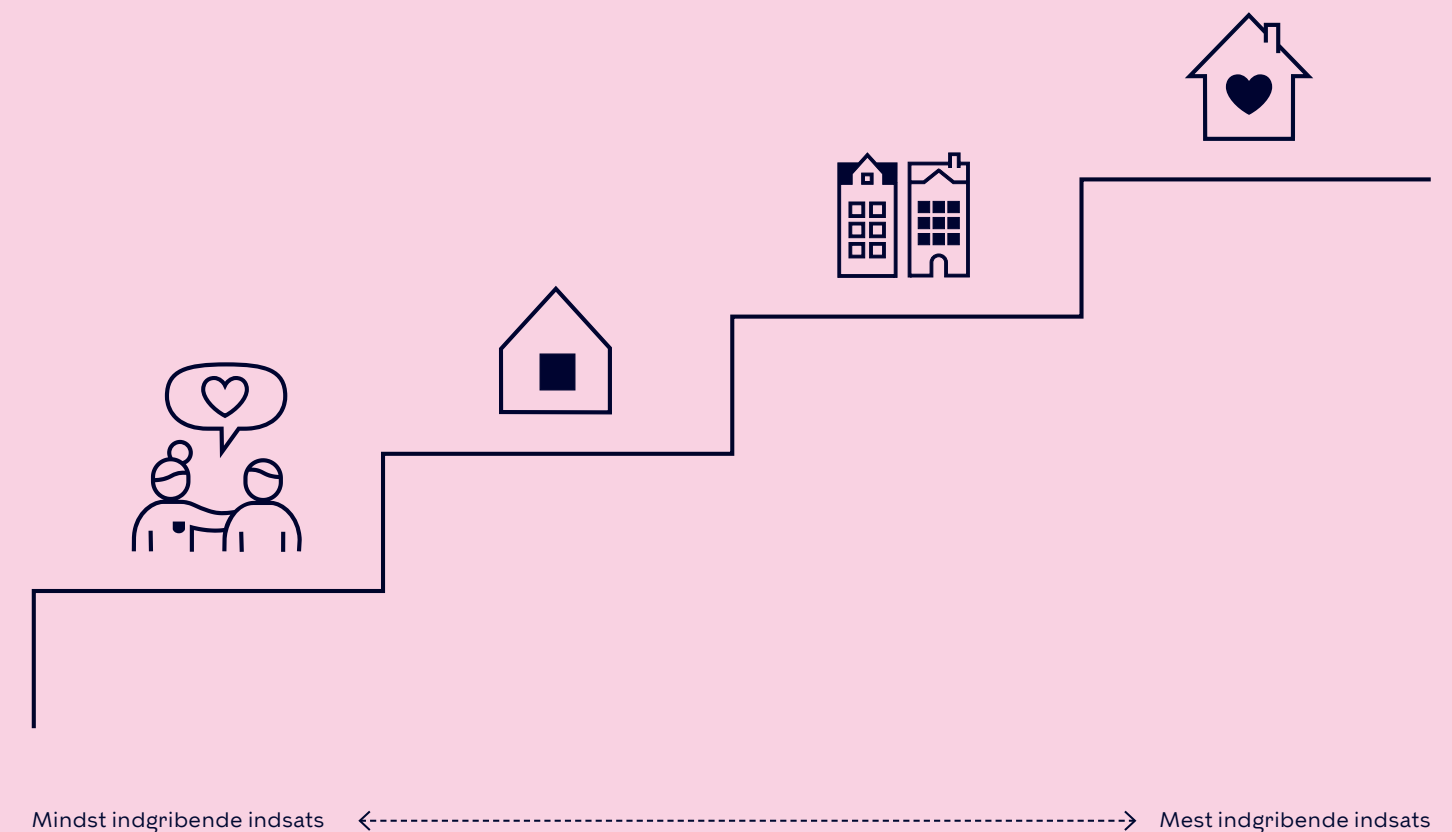
Indsatstrappen

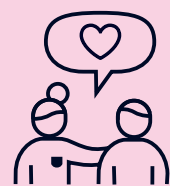
Rådgivning og
tidlig indsats

Forebyggelse/
Indsater i hjemmet

Midlertidige boformer
uden for hjemmet

Længerevarende
boformer

Rådgivning, tidlig indsats og myndighedsområdet

Centeret Din Sociale Indgang er borgernes indgang til Socialforvaltningen, hvor de kan møde op og søge om hjælp til deres udfordringer. I nogle tilfælde kan borgerens behov afhjælpes ved at guide dem videre til et lavtærskeltilbud, hvor der ikke er krav om forudgående visitation. Lavtærskeltilbuddet kan både være ét af kommunens egne tilbud eller et tilbud hos civilsamfundet, fx et rådgivningstilbud eller forskellige former for aktive og forebyggende tilbud.

Psykisk mistrivsel blandt unge

I Din Sociale Indgang kommer en voksende gruppe af unge, der er ramt af psykisk mistrivsel i større eller mindre grad. Det er en samfundsmæssig udfordring, som har ført til, at alle kommuner skal have et lettilgængeligt tilbud til børn og unge under 18 år. Formålet er at tilbyde en tidlig og forebyggende indsats, inden mistrivsel risikerer at føre til mere omfattende psykiske eller psykiatriske udfordringer.

I Københavns Kommune hører det lettilgængelige tilbud til unge under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, men de henviser bl.a. til ROBUS i Socialforvaltningen, der har forløb til børn og unge med selvskadende adfærd, begyndende spiseforstyrrelser og tidlige tegn på OCD. Unge med mere indgribende psykiske udfordringer får typisk hjælp på et højere niveau på indsatsrampen.

Flere med autismediagnoser

Din Sociale Indgang møder også et stigende antal børn, unge og voksne, som får en diagnose inden for autismespektrummet. Personer med autismespektrumforstyrrelser har forskellige udfordringer og støttebehov, og derfor er der behov for en bred vifte af tilbud på tværs af indsatsrampen.

Når et barn eller en ung har autisme, påvirker det hele familien, herunder eventuelle søskende, som også selv kan få behov for støtte.

Mange voksne med autisme er umiddelbart velfungerende med familie, job og uddannelse, alligevel kan de have brug for støtte for at få livet til at fungere. Derfor har Socialforvaltningen et Autismehus, hvor københavnere med autisme og deres familier kan få forskellige former for støtte i form af forebyggende tilbud, oplæg, workshops og aktiviteter. Der er derudover også mulighed for at få et netværk med personer med samme udfordringer. Alt dette er samlet ét sted og foregår i samarbejde med civilsamfundet.

Samarbejde med civilsamfundet

Socialforvaltningen arbejder systematisk med at styrke samarbejdet med civilsamfundet for at udvikle nye måder, hvor frivillige og foreninger kan bidrage med indsatser for socialt udsatte borgere. Indsatserne har primært fokus på at forbedre borgernes livskvalitet, som på sigt betyder, at de har brug for mindre

støtte eller i nogle tilfælde kan klare sig helt uden forvaltningens støtte. Dette arbejde er for nylig blevet formaliseret yderligere gennem en partnerskabsstrategi med civilsamfundet, som det foregående Socialudvalget har vedtaget.

Civilsamfundet forstås bredt og kan omfatte professionelle NGO'er, frivillige foreninger, familier, enkeltpersoner og virksomheder. Forvaltningen har flere partnerskaber med frivillige organisationer, hvor der udvikles nye metoder til, at frivillige bidrager til aktiviteter, netværk, følgeskab, inklusion og hjælp i kritiske overgange, fx at flytte i egen bolig.

Når der er brug for mere

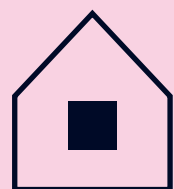
I de tilfælde, hvor rådgivning eller et andet lavtærskeltilbud ikke er tilstrækkeligt, afdækker sagsbehandlerne i Din Sociale Indgang borgerens behov yderligere. På den baggrund visiteres borgeren videre til et af Socialforvaltningens øvrige tilbud på indsatsrampen.

Myndighedsindsatsen i Din Sociale Indgang

Forvaltningens myndighedsområde er ligeledes placeret i Din Sociale Indgang, hvor sagsbehandlingen er opdelt på børneområdet (0-18/23 år) og på voksenområdet (18+). For at styrke overgangen fra børneområdet til voksenområdet er der desuden etableret et ungeområde for de 18-30-årige.

På børne- og ungeområdet er familien udgangspunktet for de indsatser, der iværksættes, mens udgangspunktet på voksenområdet er borgerens mulighed for et selvstændigt liv. Sagsbehandlerne afdækker borgernes behov med et helhedsorienteret blik på borgernes samlede situation og behov for støtte. På børne- og ungeområdet indebærer det fx brug af netværksmøder, hvor et bredere netværk omkring familien inddrages i at finde den bedste løsning for barnet eller den unge.

Socialforvaltningen har en bred vifte af indsatser, som sagsbehandlerne kan visitere borgerne til. Nogle af disse beskrives i det følgende. Derudover er der også mulighed for at kombinere indsatser på tværs af eksisterende rammer, hvis det er relevant for den enkelte borger.

Forebyggelse og indsatser i hjemmet

Socialforvaltningen har fokus på forebyggelse og indsatser i hjemmet. Det gælder på tværs af forvaltningens målgrupper og kommer forskelligt til udtryk i indsatserne – afhængigt af borgernes alder og behov.

Familien som udgangspunktet for børn og unge

På børne- og ungeområdet har Socialforvaltningen igennem mange år haft fokus på tidlige og forebyggende indsatser, der skal styrke ressourcerne i familien og inddrage familiens netværk i at finde løsninger for barnet og familien. Det kan være gennem familiebehandling, der kan være med til at løse familiens udfordringer, inden de bliver for store. Forvaltningen har også mulighed for at sætte ind med mere intensiv støtte i hjemmet som alternativ til en anbringelse uden for hjemmet, hvis der er de nødvendige ressourcer i familien eller i netværket.

Formålet er at opbygge og bevare stabile, nære voksenrelationer for barnet eller den unge. Relationer, som varer ved udover den

tid, de får støtte fra Socialforvaltningen. Dette går igen i mange af forvaltningens indsatser, da forvaltningen som udgangspunkt er gæst i borgernes liv og hjælper dem til at opbygge et netværk med ligesindede og skabe et så selvstændigt liv som muligt.

Støtte til et selvstændigt liv i egen bolig

På voksenområdet har Socialforvaltningen fokus på at hjælpe borgerne til at leve et godt og selvstændigt liv. For borgere i botilbud er fokus derfor ofte på, at borgeren på sigt bliver i stand til at flytte i egen bolig eller at støttebehovet reduceres.

For borgere i egen bolig har Socialforvaltningen bl.a. en hjemmevejlederordning, hvor borgerne med hjælp fra en hjemmevejleder/bostøtte kan bevare og eventuelt forbedre deres psykiske, fysiske eller sociale kompetencer med henblik på at skabe en tilværelse på egne præmisser. Støtten kan både være individuel eller i gruppeforløb, og det kan være

hjælp til struktur på hverdagen, praktisk støtte eller støtte til udvikling af relationer og sociale kompetencer.

Forvaltningen har også en særlig flyttevejledning til borgere over 18 år med et pædagogisk støttebehov, der både fokuserer på selve flytningen og dét at komme på plads i en tryk hverdag og klare sig så selvstændigt som muligt. Det kan være borgere, der flytter fra botilbud, krisecenter, eller børne- og ungehjem, eller det kan være borgere, som flytter hjemmefra eller forlader et liv i hjemløshed.

LØFT – et intensivt og fleksibelt døgnstøttetilbud

Socialforvaltningen er i gang med at etablere LØFT, der er et intensivt døgnstøttetilbud, som fungerer som et nyt trin på indsatsstappen. Formålet er at hjælpe borgere, som med den rette støtte kan blive i egen bolig eller flytte fra et botilbud til egen bolig. Fokus vil i starten være på unge under 30 år, og det er et særskilt mål med indsatsen at hjælpe unge til

at flytte hjemmefra og ud i egen bolig frem for på et midlertidigt botilbud.

LØFT består af intensiv og fleksibel støtte i hjemmet i alle døgnets timer i kombination med indsatser, der understøtter fællesskab og netværk uden for hjemmet, samt en fast base, hvor borgerne kan komme forbi, når de oplever behov for det. Botræning og relationsopbygning er afgørende, hvis borgerne skal trives med en selvstændig tilværelse, når indsatsen er afsluttet. Forvaltningen arbejder derfor aktivt med opbygning af borgernes netværk, samarbejde med pårørende samt brobygning til civilsamfundet.

Hjælp til at komme ud af hjemløshed

Som nævnt er der i København flere hjemløse end i andre kommuner. I 2023 trådte hjemløssereformen i kraft, og som forberedelse hertil vedtog Borgerrepræsentationen allerede i 2022 "Plan for bekæmpelse af hjemløshed", som danner rammen for kommunens arbejde med at afskaffe hjemløshed.

272

I 2024 flyttede 272 hjemløse i egen bolig.

Hjemløserenformen er baseret på den faglige tilgang Housing First, som København har arbejdet med igennem en årrække. Den går ud på, at borgerne som det første skal have en bolig med støtte, hvorefter det er muligt at arbejde med deres sociale udfordringer. Hjælpen til de hjemløse sker gennem mange forskellige indsatser, herunder handleplaner, gældsrådgivning, bostøtte i egen bolig samt boligrådgivere, ligesom der arbejdes på at etablere flere 'Skæve boliger' og botilbud, der i højere grad matcher målgruppens ønsker og behov. Derudover har forvaltningen skruet op for hastigheden i forhold til at indstille og anvise borgere til egen bolig.

Forvaltningen vurderer, at de mange tiltag tilsammen er meget virkningsfulde og har en positiv effekt, men at den store mangel på billige boliger til borgere med lave indkomster gør, at en del hjemløse borgere ikke kan komme i egen bolig.

Unge og opioider

Misbrugsmønstret hos de unge har ændret sig, så flere unge udvikler afhængighed af farligere stoffer end de gjorde tidligere, herunder opioider. Det gælder også unge under 18 år. Stofferne er let tilgængelige, risikovilligheden blandt de unge er stor, og der er en øget forekomst af overdoser. Et stigende antal unge har derfor behov for indsatser, der kombinerer sundheds- og socialfagligt indhold.

Socialforvaltningen er i gang med at se på mulighederne for at etablere et nytungetilbud i Socialforvaltningens Center for Rusmiddelbehandling. Center for Rusmiddelbehandling er Danmarks største offentlige rusmiddelbehandling med over 4.500 borgere i behandling årligt. De tilbyder lægefaglig og socialfaglig behandling til borgere, som ønsker at ændre deres forbrug af alkohol eller stoffer.

77

Skæve boliger er et tilbud om en stabil bolig til hjemløse og socialt udsatte borgere. Socialforvaltningen har 77 skæve boliger fordelt i Valby, Brønshøj, Nordvest, Sydhavnen og Vestamager.

4.500

Center for Rusmiddelbehandling har ca. 4.500 behandlingsforløb om året.

Midlertidige boformer uden for hjemmet

Borgernes behov for støtte kan betyde, at det ikke altid er muligt for dem at blive boende i deres eget hjem. De må derfor have hjælp på næste niveau på indsatsstappen, hvor de midlertidige boformer befinder sig. Det dækker både over børne- og ungehjem på børne- og ungeområdet samt midlertidige botilbud og herberger på voksenområdet.

Socialforvaltningen arbejder med det faglige fokus, at det som udgangspunkt er en midlertidig periode, hvor børn, unge eller voksne får hjælp til at strukturere deres hverdag og håndtere deres udfordringer, så de med tiden kan flytte hjem igen. Det er ikke alle børn og unge, der kan komme hjem igen, og dér kan det faglige fokus i stedet være, at de skal have trygge og stabile rammer i en plejefamilie eller på et børne- og ungehjem, indtil de er voksne og klar til en selvstændig tilværelse. Forvaltningens indsatser til børn og unge er organiseret i Center for Børn og Unge, mens de midlertidige boformer til voksne er organiseret i Center for Midlertidige og Selvstændige Boformer.

Plejefamilier og netværksplejefamilier

Socialforvaltningen forsøger som udgangspunkt at anbringe børn og unge i plejefamilier eller netværksplejefamilier, hvis det ikke længere er muligt for barnet eller den unge at blive boende i familien. Det sker ud fra det faglige fokus, at det som udgangspunkt altid er bedst for børn og unge at vokse op i familielignende rammer, som kan være med til at styrke barnet eller den unges tilknytning til skole og fritids-aktiviteter og dermed også forebygge sammenbrud i anbringelsen. Valg

af anbringelsestype afhænger dog altid af barnet eller den unges konkrete behov, ligesom andre forhold omkring familien kan betyde, at det ikke er muligt at anbringe i plejefamilier eller netværkspleje.

Det er i dag knap halvdelen af forvaltningens anbringelser, der sker i familiepleje eller netværksplejefamilie. Socialforvaltningen er i gang med at afdække mulige løsninger til at fastholde og rekruttere flere plejefamilier, da mange af de nuværende plejefamilier nærmer sig pensionsalderen.

Børne- og ungehjem

Forvaltningen har ca. 20 børne- og ungehjem, der er beregnet til anbringelse af de børn og unge, der af forskellige årsager ikke har tilstrækkeligt gavn af intensive indsatser i familien eller en anbringelse i en plejefamilie. Børne- og ungehjemmene dækker mange forskellige behov, afhængig af om målgruppen er udsatte og kriminalitetstruede unge eller børn med multiple handicap.

Målgruppen for et børne- og ungehjem har ændret sig de senere år og er kendetegnet ved, at stadig flere børn og unge har komplekse behov, hvor der også kan være flere psykiatriske problemstillinger ind over. Ændringen i målgruppen skyldes både den generelle udvikling i samfundet, men også forvaltningens faglige fokus på forebyggelse af anbringelser gennem indsatser i familien eller familielignende rammer, fx plejefamilier.

Målgruppens ændrede behov stiller øgede krav til børne- og ungehjemmene, og forvalt-

ningen arbejder derfor løbende på at udvikle det faglige indhold på tilbuddene, så det matcher målgruppens behov. Det indebærer også en øget specialisering af de enkelte børne- og ungehjem, så de har de rette faglige rammer for børn og unge, fx med psykiatriske diagnoser eller autisme. Derudover er det et væsentligt fagligt fokus, at de anbragte børn og unge får skabt eller bevarer en hverdag med skole og fritidsaktiviteter og gerne i det nærmiljø, som de kommer tilbage til, hvis de kommer hjem til deres familie igen.

København driver også Sønderbro, der er en sikret institution, hvor unge kan blive anbragt, hvis de skal i varetægtssurrogat, opfylder et farlighedskriterie eller der er behov for en pædagogisk observation i et lukket regi.

Midlertidige botilbud

På voksenområdet har borgerne mulighed for at få ophold på et botilbud, hvis de ikke kan klare at bo selvstændigt. De midlertidige botilbud er til borgere, hvor der er en forventning om, at de på sigt kan klare sig i egen bolig, eventuelt med støtte. Hvis det ikke er forventningen, er borgerne i stedet i målgruppen for længerevarende botilbud.

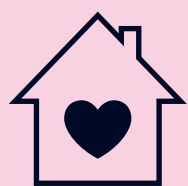
Forvaltningens faglige fokus er på borgernes progression, og at de får en fleksibel indsats, som bliver afsluttet eller ændret, hvis den ikke har den ønskede effekt. Målet er, at flere københavnere kan hjælpes ud i eget hjem, og at flere kan bevare et liv i egen bolig. Forvaltningen arbejder derfor med at skabe gode overgange mellem indsatserne og at forebygge, at borgerne har behov for længerevarende botilbud.

Socialforvaltningen har en bred vifte af midlertidige botilbud til borgere med forskellige former for behov. Der er dog brug for endnu flere botilbud, og derfor er forvaltningen i gang med at bygge nye botilbud samtidig med, at de eksisterende botilbud bliver renoveret, så de fysiske rammer er tilpasset borgernes behov. Som tidligere nævnt, arbejder forvaltningen sideløbende med, at flere kan få en intensiv indsats i hjemmet med LØFT og dermed afhjælpe behovet for botilbud.

850 → 766

Forvaltningen er lykkedes med at nedbringe den gennemsnitlige opholdslængde på midlertidige botilbud fra 850 dage i 2024 til 766 dage i 2025.

Længerevarende boformer

For en del af Socialforvaltningens målgrupper er det ikke en mulighed at bo selv, på grund af omfattende kognitive eller fysiske udfordringer. Det kan fx være borgere med omfattende fysiske og psykiske handicap eller svære psykiatriske udfordringer. De får i stedet tilbudt en bolig på et længerevarende botilbud, der fungerer som deres faste hjem.

Forvaltningen har en bred tilbudsvifte af længerevarende botilbud til forskellige specialiserede målgrupper, men ligesom med de midlertidige botilbud er forvaltningen i gang med at bygge nye botilbud og renovere de eksisterende, så de er tilpasset borgernes behov. De længerevarende botilbud er organiseret i Center for Længerevarende Boformer.

Lovgivningsmæssigt er der ikke fysiske krav til indretningen af botilbud, men Socialtilsynet har igennem en række afgørelser slået fast, at borgere i længerevarende botilbud skal have adgang til eget køkken og bad, da det er borgernes faste hjem. Det er ikke altid tilfældet på forvaltningens botilbud, hvoraf flere er opført i 1960'erne og kræver ombygning for at opfylde nutidens standarder.

Socialtilsynet og Arbejdstilsynet har de sene-

re år skærpet deres fokus og krav til botilbudenes fysiske rammer, faglige indsats og medarbejdernormering, som har været med til at øge det økonomiske pres på socialområdet.

Botilbud målrettet borgere med de mest komplekse behov

De længerevarende botilbud er et af de steder, hvor udviklingen med flere borgere med komplekse behov er særlig tydelig. Det kan være borgere med svære psykiske lidelser og misbrug eller omfattende fysiske og psykiske handicap i kombination med en autismediagnose, som kan medføre en udadreagerende adfærd, der gør det vanskeligt at rumme dem på forvaltningens mere almindelige botilbud.

Disse borgeres behov for støtte er ofte meget individuelle og stiller krav om en specialiseret pædagogisk indsats, særlige fysiske rammer, herunder mulighed for at styre og skærme de stimuli, den enkelte modtager. Forvaltningen køber ofte særlige pladser på det private marked til denne målgruppe, da forvaltningen kun i begrænset omfang har pladserne selv.

En forvaltning tilpasset borgernes behov

En forvaltning tilpasset borgernes behov

Socialforvaltningens aktuelle organisering trådte i kraft 1. januar 2025 og er skabt med det formål at håndtere de faglige og økonomiske udfordringer på socialområdet, der er beskrevet ovenfor.

Omlægningen har skabt en mere enkel organisering, hvor Socialforvaltningen består af seks driftscentre og fem administrative centre

De borgerrettede indsatser er organiseret i driftscentrene, der er bygget op omkring indsatstrappen og har fokus på at hjælpe borgerne hurtigt og mindst indgribende. Driftscentrenes arbejde understøttes af de administrative centre, som også betjener Socialforvaltningens direktion, socialborgmesteren og Socialudvalget.

Færre administrative ressourcer

Socialforvaltningen har ad flere omgange gennemført administrative besparelser, og der er med den seneste omlægning sket administrative besparelser for knap 60 mio. kr. i 2026 og frem. Det har været nødvendigt for at skabe en mere bæredygtig forvaltning, der kan håndtere de aktuelle udfordringer på socialområdet. Det har dog også konsekvenser, at der er skåret markant i forvaltningens administrative understøttelse. Socialforvaltningens direktion prioriterer derfor løbende, hvordan de administrative ressourcer anvendes bedst muligt i forhold til betjening af Socialudvalget og socialborgmesteren.

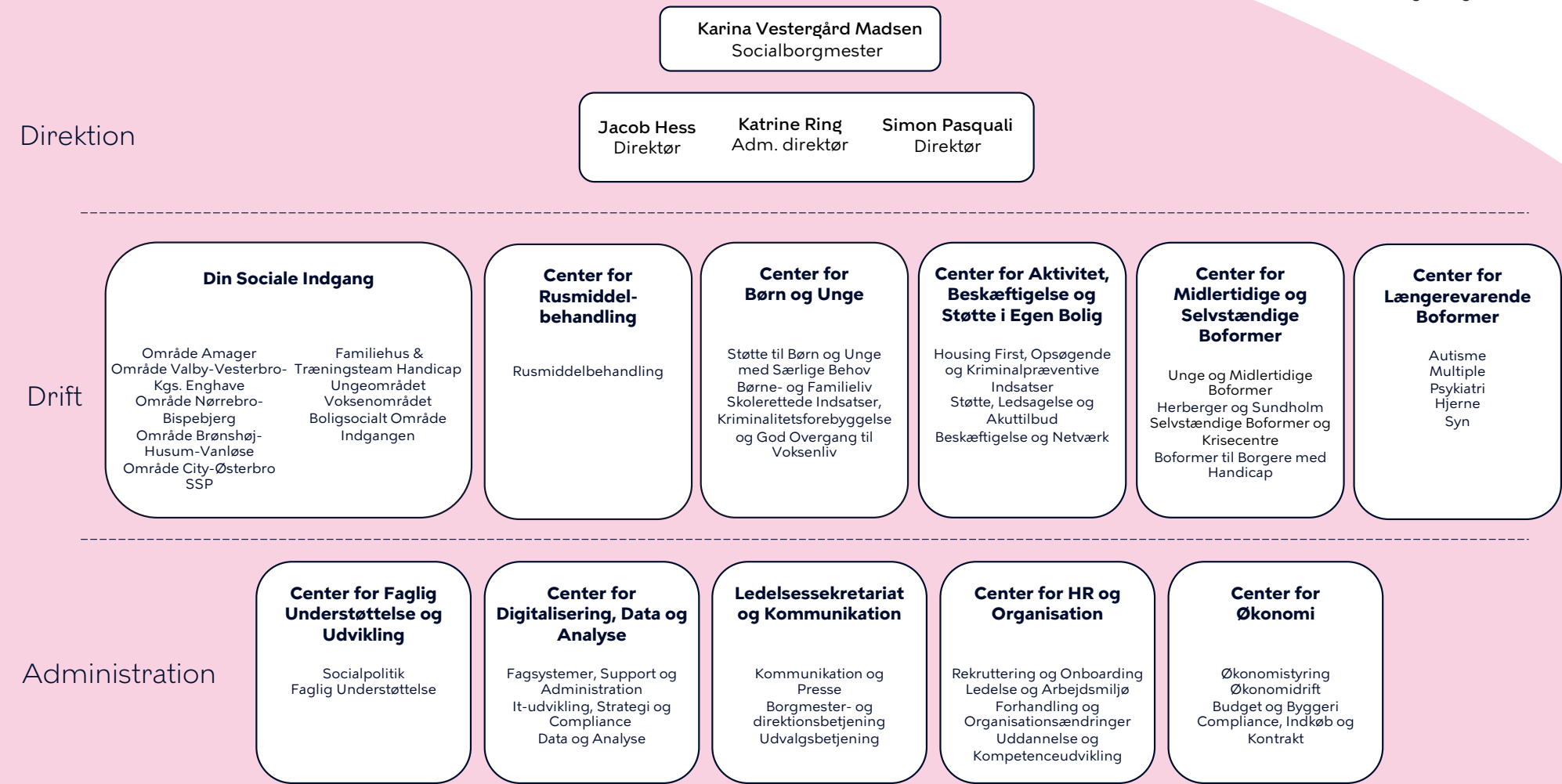
Borgerne bliver hørt

Socialforvaltningen sekretariatsbetjener en række råd, der skaber fokus på og giver stemme til forskellige brugere og målgrupper på socialområdet:

- Handicaprådet
- Udsatterådet
- Rådet for frivilligt socialt arbejde (Frivilligrådet)
- Dialogforum på psykiatriområdet
- Ungepanelet.

Du vil som medlem af Socialudvalget møde rådene i forskellige sammenhænge i løbet af året. Rådene bliver blandt andet inviteret med til Socialudvalgets to årlige budgetseminarer, hvor de har mulighed for at kommentere på forvaltningens budgetforslag. Derudover er rådene også høringsparter på Socialforvaltningens område og har derfor mulighed for at komme med høringssvar til Socialudvalget i nogle tilfælde. Rådene kan også blive inviteret til at komme med input, når Socialforvaltningen fx skal udvikle nye indsatser.

Organisationsdiagram | SOF

A woman with dark hair tied in a bun, wearing a dark blue t-shirt and a red beaded necklace, stands in profile looking out a large window. She is wearing a black arm brace on her right arm. The kitchen has a dark grey wall with various knives hanging on a magnetic strip. A silver espresso machine is on the counter. A wooden table in the foreground holds a brown cloth and a silver thermos. The window shows a bright outdoor scene with greenery.

Din rolle som udvalgsmedlem

Din rolle som udvalgsmedlem

Borgerrepræsentationen overlader i vidt omfang til kommunens udvalg og forvaltning at træffe beslutninger for at sikre en effektiv ekspedition af sager og en overkommelig arbejdsbyrde. Det kaldes delegation, og områderne for delegation vil være beskrevet i den styrelsesvedtægt, som Borgerrepræsentationen vedtager på det første møde i den nye samling.

Delegation sker også i udvalgene, hvor det er fast praksis, at visse beslutninger overlades til borgmesteren og forvaltningen. Delegationen besluttet af udvalget på det første udvalgs møde. Udgangspunktet er, at udvalget overordnet delegerer, at:

- borgmesteren varetager den øverste daglige ledelse af forvaltningens område
- forvaltningen udmønter udvalgets beslutninger og træffer konkrete afgørelser inden for de til enhver tid gældende rammer og bevillinger.

På udvalgs møderne træffer Socialudvalget beslutning om sager og medlemsforslag, som forvaltningen har udarbejdet på eget initiativ, eller som udvalget har bedt om at få med på dagsordenen. Reglerne for, hvordan Socialudvalget afvikler møder og stiller medlemsforslag, er beskrevet i den forretningsorden, som udvalget godkender på de første møder.

Som udvalgsmedlem har du mulighed for følgende:

- Få sagsindsigt hos Socialforvaltningen eller en af de øvrige forvaltninger, hvis der er en eller flere sager eller et bestemt område, som du gerne vil have indblik i.
- Stille spørgsmål til Socialforvaltningen. Hvis det er meget omfattende for forvaltningen at svare på spørgsmålet, skal udvalget dog være enige om, at forvaltningen bruger ressourcer på det.
- Stille medlemsforslag og udøve initiativretten, hvis I vedtager dette i jeres forretningsorden.
- Benytte standsningsretten i de sager, hvor det er muligt, hvilket vil medføre, at en beslutning skal behandles i Borgerrepræsentationen i stedet for i Socialudvalget.
- Komme med ændringsforslag under møderne, så længe der ikke forinden er blevet stemt om sagen.
- Få tilføjet en kommentar (protokolbemærkning) ind i referatet (beslutningsprotokol), hvis du er uenig i den beslutning, der er blevet truffet af udvalget, eller hvis du har behov for at uddybe baggrunden for din beslutning.

Tavshedspligt

Møderne i Socialudvalget er lukkede, og du skal derfor være opmærksom på, at du som udvalgsmedlem har tavshedspligt. Det betyder, at du ikke må videregive oplysninger om, hvad andre medlemmer har sagt eller gjort på møderne. Du må gerne fortælle, hvad du selv har sagt, og fortælle om sagerne, så længe de ikke indeholder fortrolige oplysninger. Du må også gerne fortælle din politiske gruppe om en drøftelse, I har haft i udvalget.

Du skal dog være opmærksom på, at du som udvalgsmedlem vil modtage sager, der er fortrolige. Fortrolige sager må ikke drøftes med andre end de øvrige udvalgsmedlemmer eller forvaltningen, før forvaltningen vurderer, at fortroligheden kan ophøre.

Derudover vil du modtage sager med personfølsomme oplysninger om konkrete borgere. Disse personfølsomme oplysninger er også fortrolige og må ikke nævnes, hvis du drøfter sagen med andre end forvaltningen eller de øvrige udvalgsmedlemmer.

Forvaltningen vil tydeligt markere, hvis sager eller oplysninger er fortrolige.

Brud på tavshedspligten kan være strafbart.

Inhabilitet

Det er dit ansvar at gøre udvalget opmærksom på, hvis du har en personlig eller økonomisk interesse i en sags udfald, eller hvis du deltager i ledelsen af eller har en nær tilknytning til et særligt selskab eller forening, der har en særlig interesse i sagens udfald, som kan gøre dig inhabil i sagen. Det samme gør sig gældende, hvis en af dine nærtstående måtte have en sådan særlig interesse. Det er de øvrige udvalgsmedlemmer, der beslutter, om du er inhabil. Inhabilitet vil betyde, at du ikke kan deltage ved behandlingen af sagen.

Dit første år som udvalgsmedlem

Socialudvalget mødes ca. en gang om måneden. Udvalget godkender på første møde en mødeplan. Herunder er et forslag til Socialudvalgets mødeplan for 2026.

Dato	Indhold	Tidspunkt
Onsdag 14. januar	Introduktion til socialområdet og Socialforvaltningen	9:00-11.00 (mulighed for morgenmad fra 8.30-9.00)
	Konstituerende møde	11.00-12.30
Onsdag 28. januar	Ordinært møde	16.30- 20.00
Onsdag og torsdag 25-26. februar	Budgetseminar og ordinært møde*	8.30-18.30 (onsdag) 8.30-12.00 (torsdag)
Onsdag 18. marts	Ordinært møde	8.30-12.00
Onsdag 22. april	Ordinært møde 2.-behandling af budget	16.30-20.00
Onsdag 13. maj	Ordinært møde	16.30-20.00
Onsdag 3. juni	Ordinært møde	8.30-12.00
Onsdag 24. juni	Ordinært møde med sommerafslutning	16.30-20.00
Fredag 21. august	Budgetseminar og ordinært møde*	8.30-18.30
Onsdag 26. august	Ordinært møde	16.30-20.00
Onsdag 16. september	Ordinært møde (evt. fællesmøde med andre fagudvalg)	16.30-20.00
Onsdag 7. oktober	Ordinært møde (evt. fællesmøde med andre fagudvalg)	16.30-20.00
Onsdag 4. november	Ordinært møde (evt. fællesmøde med andre fagudvalg)	16.30-20.00
Onsdag 9. december	Ordinært møde m. juleafslutning	16.30-20.00

*Der tages forbehold for ændringer, da budgetprocessen ikke er endelig. Møderne finder sted på Rådhuset, stuen, værelse 8, medmindre andet oplyses.

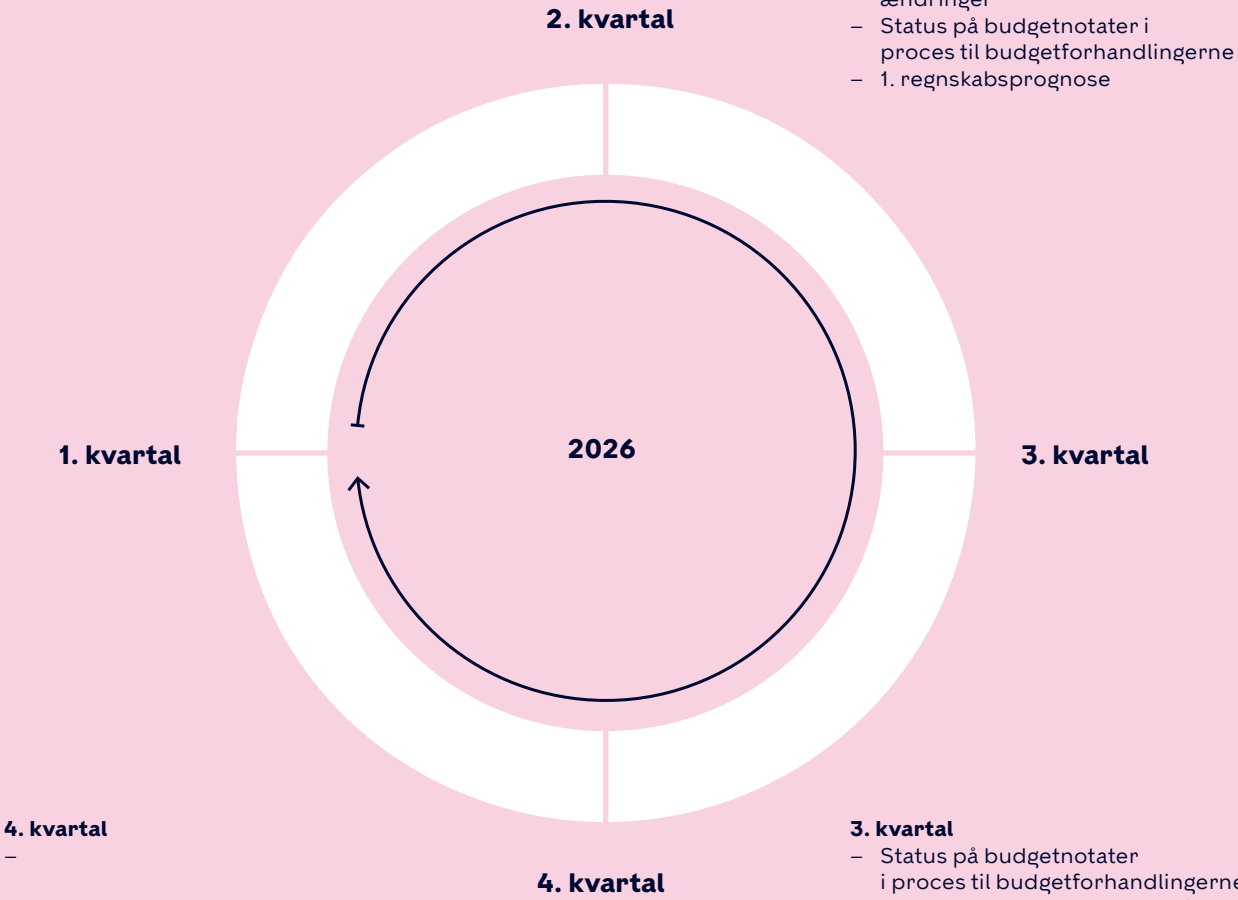
Årshjul for sager til Socialudvalget

Socialudvalget behandler i løbet af året en lang række forskellige sager relateret til forskellige politiske emner og Socialforvaltningens drift, og en del af dem går igen fra år til år. Nogle er knyttet op på den årlige budgetproces, mens andre relaterer sig til faste afrapporteringer, som udvalget får på væsentlige indsatsområder.

Nedenfor kan du se et årshjul med de faste sager, du kan forvente at skulle behandle i løbet af et år i Socialudvalget. Derudover får Socialudvalget også flere årlige statusser på forskellige strategier og indsatsområder, hvor Socialforvaltningen indgår i de øvrige forvaltningers arbejde. Det kan fx være afrapporteringer på Trivselsstrategi for Københavns børn og unge 2024-2030 eller den årlige status på kommunens handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser.

1. kvartal

2. kvartal
- 2. behandling af budget
 - Mundtlig SSP-afrapportering
 - 2. sag om bevillingsmæssige ændringer
 - Status på budgetnotater i proces til budgetforhandlingerne
 - 1. regnskabsprognose

4. kvartal

-

3. kvartal
- Status på budgetnotater i proces til budgetforhandlingerne
 - Skriftlig SSP-afrapportering (B-sag)
 - Evaluering af udvalgsbetjeningen
 - Socialforvaltningens ledelsesinformation

De juridiske rammer

De juridiske rammer

Socialforvaltningen administrerer som myndighed en række forskellige regler. Lovgivningen udstikker en ramme for, hvordan kommunerne løser deres opgaver, definerer målgrupper og beskriver, hvilke forpligtelser kommunerne har over for borgerne. Meget af lovgivningen er rammelovgivning, som beskriver, hvordan et område skal reguleres, og lader det være op til den enkelte kommune at omsætte loven til praksis, fx at fastsætte serviceniveauet for borgerne.

De generelle regler

Styrelsesloven

Lov om kommunernes styrelse beskriver, hvordan en kommune skal styres og organiseres. Når Borgerrepræsentationen konstituerer sig på det første møde efter valget og vedtager en styrelsesvedtægt og forretningsorden, skal det gøres inden for de regler, der er i loven. Loven regulerer også Borgerrepræsentationen og de stående udvalg virke: Den bestemmer fx, at alle kommuner skal have et økonomiudvalg, og at medlemmerne af Borgerrepræsentationen skal have en dagsorden minimum fire dage før et møde.

Offentlighedsloven

Offentlighedsloven har til formål at sikre åbenhed hos de myndigheder, som er omfattet af loven. Det er fx statslige, regionale og kommunale forvaltninger. Loven bestemmer, hvor stor indsigt offentligheden kan få i forvaltningens arbejde. En stor del af loven handler om aktindsigt, herunder hvordan og hvor hurtigt en anmodning om aktindsigt skal behandles. Som udgangspunkt kan alle søge aktindsigt i forvaltningens dokumenter, men forvaltningen kan undlade at imødekomme anmodningen, hvis den fx vedrører forretningsforhold eller sager med person-

følsomme oplysninger. Loven indeholder også regler om, hvordan forvaltningen skal journalisere.

Forvaltningsloven

Forvaltningsloven udstikker de regler, som forvaltningen skal overholde, når den behandler en ansøgning eller træffer afgørelser i forhold til en part. Parten er den borger, afgørelsen handler om, eller den, som har en væsentlig interesse i afgørelsen. Det er fx regler om:

- hvordan man skal træffe afgørelsen, og hvad afgørelsen skal indeholde
- hvorvidt en afgørelse skal være mundtlig eller skriftlig
- hvornår borgeren har ret til klagevejledning, og hvad den skal indeholde
- hvornår man skal høre borgeren, inden der træffes afgørelse – kaldet partshøring
- hvornår borgeren har ret til at få kopi af sagen – kaldet partsaktindsigt.

Forvaltningsloven indeholder også regler om, hvornår en oplysning er fortrolig og dermed tavshedsbelagt. Der er blandt andet tavshedspligt om oplysninger om enkeltpersoners væsentlige sociale problemer, helbredsforhold, straffbare forhold, misbrugsforhold og lignende. Det er strafbart at videregive fortrolige oplysninger.

Retssikkerhedsloven

Retssikkerhedsloven fastlægger de overordnede rammer for, hvordan kommunen skal behandle sagerne på det sociale område. Borgerens retssikkerhed er det centrale i loven og indeholder fx princippet om, at sagen skal behandles hurtigst muligt, og at borgeren skal have mulighed for at medvirke i behandling af egen sag.

Loven fastsætter, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp, og hvornår en kommune kan få refusion for udgifter fra en anden kommune. Det er også efter retssikkerhedsloven, der skal fastsættes sagsbehandlingsfrister for bestemte ydelser.

Databeskyttelsesregler

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven regulerer, hvordan man behandler personoplysninger korrekt. Det betyder blandt andet, at forvaltningen kun må behandle oplysninger, når det er sagligt og nødvendigt. Socialforvaltningen behandler mange oplysninger, som vurderes at være særligt følsomme og fortrolige, hvorfor der er stor opmærksomhed på sikkerhed i behandlingen. Det er desuden lovpligtigt at have en databeskyttelsesrådgiver. I Københavns Kommune er lederen af den Uafhængige Kontrol og Rådgivningsfunktion også Databeskyttelsesrådgiver. Databeskyttelsesrådgiveren rådgiver og fører tilsyn med forvaltningernes behandling af persondata. Socialforvaltningen har også en GDPR-koordinator, der hjælper med at understøtte korrekt håndtering af persondata i driftscentre og de administrative centre.

Arbejdsmiljøloven

Forvaltningen er omfattet af arbejdsmiljøloven. Arbejdsmiljøloven beskriver, hvordan arbejdsmiljøarbejdet skal organiseres, og den omfatter både det fysiske og psykiske arbejdsmiljø. I loven og tilhørende bekendtgørelser er der opsat regler, der har betydning for sikring af medarbejdernes sikkerhed og sundhed. Loven stiller blandt andet krav til indretning af arbejdspladser, hjælpemidler, håndtering af kemikalier samt tiltag til at undgå vold og trusler mod medarbejderne. Socialforvaltningen har udarbejdet en række

retningslinjer for, hvordan arbejdspladserne skal arbejde med arbejdsmiljø.

Særlig lovgivning på socialområdet

Service-loven

Service-loven bestemmer, hvilken hjælp og støtte forvaltningen tilbyder voksne borgere. Formålet er at fremme den enkeltes mulighed for at udvikle sig og klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten. Hjælpen bygger på den enkeltes ansvar for sig selv og sin familie og på den enkeltes ansvar for at udvikle sig og udnytte egne potentialer, i det omfang det er muligt for den enkelte. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret, individuel vurdering af den enkeltes behov og forudsætninger og i samarbejde med borgeren selv. Forvaltningen træffer afgørelser ud fra faglige og økonomiske hensyn.

Service-lovens målgruppe er voksne borgere med enten nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Nogle borgere skal kompenseres for og afhjælpes i forhold til deres funktionsnedsættelse, fx ved at få tilbud om hjælpemidler, mens andre skal have tilbud om støtte til at skabe positive forandringer i deres liv, fx gennem socialpædagogisk bistand.

Der er også en række muligheder for at give personlig hjælp og pleje. Plejekrævende borgere, der kognitivt er velfungerende, kan få bevilget en personlig hjælper i eget hjem. De borgere, der har et lavt funktionsniveau både fysisk og psykisk, vil være i målgruppen til at bo på et botilbud eller få hjælp i hjemmet af Den Sociale Hjemmepleje – der overflyttes til Sundheds og Omsorgsforvaltningen pr. 1. juni 2026.

Barnets lov

Barnets lov bestemmer, hvilken hjælp og støtte forvaltningen tilbyder børn og unge under 18 år og deres familier. Indsatsen skal bidrage til at forebygge sociale problemer og tilgode-se særlige behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer hos et barn eller en ung. Formålet med at yde hjælp og støtte er at sikre, at børn og unge med behov for støtte kan opnå de samme muligheder for omsorg, læring, personlig udvikling, trivsel, sundhed og et selvstændigt voksenliv som deres jævnaldrende. Støtten skal være tidlig og helhedsorienteret, så problemer så vidt muligt kan forebygges og afhjælpes i hjemmet eller i barnets eller den unges nære miljø. Hjælpen tilrettelægges på baggrund af en konkret, individuel vurdering af behov, forhold og forudsætninger. Forvaltningen træffer afgørelser om tilbud ud fra faglige og økonomiske hensyn.

Kommunen kan bl.a. sætte ind med rådgivning, tidligt forebyggende indsatser og støttende indsatser. Støttende indsatser kan være en kontaktperson, familiebehandling eller aflastning uden for hjemmet. Støttende indsatser kan iværksættes på grundlag af en afdækning eller en børnefaglig undersøgelse af barnets eller den unges behov. Barnet eller den unge kan også anbringes uden for hjemmet, hvilket kræver, at der er gennemført en

børnefaglig undersøgelse. Udgangspunktet for hjælpen er, at det sker i samarbejde med familien. I særlige tilfælde kan hjælpen gennemtvinges uden samtykke. Her er det kommunens Børne- og ungeudvalg, der træffer afgørelsen.

Forældre til børn med et handicap kan få økonomisk støtte i form af kompensationsydelse til dækning af udgifter på grund af barnets handicap samt tabt arbejdsfortjeneste. Der kan også bevilges ledsagelse, hjemmetræning, aflastning eller praktisk hjælp og pleje i hjemmet.

Derudover er der en række andre lovgivninger, som sætter rammerne for Socialforvaltningens arbejde. Det gælder fx lov om socialtilsyn, sundhedsloven og lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

De økonomiske rammer

De økonomiske rammer

Hvert år i januar fastsætter Økonomiudvalget en økonomisk ramme for hver forvaltning for det næstkommende budgetår. Det sker med det såkaldte indkaldelsescirkulære, hvor det fremgår, hvor meget hvert udvalg skal levere af besparelser eller effektiviseringer som bidrag til kommunens effektiviseringsstrategi. I cirkulæret er der også en oversigt over de aktiviteter og projekter, der ikke længere har bevilling (bevillingsudløb) og derfor må afvikles, hvis der ikke findes penge, enten i Socialudvalgets eget budgetforslag eller til budgetforhandlingerne.

Det er en bunden opgave for udvalget at levere et budget i balance. Det vil sige et budget, der overholder den økonomiske ramme, og hvor der er identificeret de besparelser eller effektiviseringer, som dels opfylder kravene fra Økonomiudvalget, og dels dækker eventuelle interne udfordringer året efter. Socialudvalget kan også beslutte at dække bevillingsudløb via besparelser eller effektiviseringer.

Forvaltningen udarbejder forslag til besparelser eller effektiviseringer, som udvalget kan tage udgangspunkt i. Disse præsenteres for udvalget ved budgetseminaret i februar. Socialudvalget kan bestille materiale, der uddyber, supplerer og erstatter forvaltningens oplæg. Forvaltningen udarbejder typisk en del forslag, som har karakter af investeringsforslag. Det vil sige forslag, hvor der søges om midler i kommunens investeringspulje med henblik på at udvikle aktiviteter, der efterfølgende kan føre til en effektivisering af forvaltningens opgavevaretagelse på konkrete områder.

Socialudvalgets samlede budgetforslag skal være udarbejdet inden maj. Her skal besparelser eller effektiviseringer være godkendt af Socialudvalget og fordelt på udvalgets målgruppeområder. Fra foråret og frem til de fælles budgetforhandlinger i september drøfter udvalget også budgetønsker, herunder finansiering af bevillingsudløb. I denne periode og helt frem til under budgetforhandlingerne kan du bestille budgetnotater hos forvaltningen. Budgetnotater kaldes også ønskeforslag og beskriver en indsats eller et projekt, der søges midler til, og hvad det vil koste. Det kan fx være at videreføre en eksisterende indsats eller oprette en ny. Det endelige budget for det kommende år besluttet af Borgerrepræsentationen i oktober.

Forvaltningen udarbejder regnskabsprognoser to gange årligt, som præsenteres for udvalget i juni og oktober. I prognoserne følges der op på, om forvaltningen kan holde udgifterne inden for det afsatte budget. Socialudvalgets regnskabsprognoser indgår som en del af kommunens samlede prognose, der præsenteres for Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen. Socialudvalget har ansvar for, at budgettet overholdes, også selv om forudsætningerne for budgettet har ændret sig.

Det endelige regnskab udarbejdes i februar året efter. Regnskabet forelægges Socialudvalget i marts måned og indgår efterfølgende i Københavns Kommunes samlede regnskab, som Borgerrepræsentationen endeligt godkender i maj.

Ved budgetårets begyndelse er der hvert år afsat måltal til midler, der af forskellige tekniske årsager overføres fra det netop afsluttede budgetår. Efter de tekniske overførsler er der normalt et større eller mindre overskud i kommunen, som aftaleparterne bag årets budgettafte forhandler om. Det sker med det, der hedder overførselssagen, hvor der typisk kun aftales midlertidig finansiering af aktiviteter i indeværende år samt anlægsprojekter.

A close-up photograph of a person's hand and arm, wearing a bright yellow ribbed sweater, pushing the rear wheel of a silver metal wheelchair. The background is blurred, showing what appears to be an outdoor setting with wooden structures. The text 'Tilsyn med Socialforvaltningens arbejde' is overlaid in the bottom left corner.

Tilsyn med Socialforvaltningens arbejde

Tilsyn med Socialforvaltningens arbejde

Borgerne kan klage, hvis de er utilfredse med forvaltningens arbejde. Det er Ankestyrelsen, som er klageorgan på det sociale område og fører tilsyn med kommunerne. Folketingets Ombudsmand og Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion i Københavns Kommune kan også behandle klager fra borgerne. Derudover er der flere andre instanser, der fører tilsyn med Socialforvaltningen på hvert deres område: Socialtilsynet, Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen behandler klagesager på bl.a. det sociale område, der som oftest drejer sig om afgørelser efter serviceloven og barnets lov. Ankestyrelsen er derudover også en tilsynsmyndighed, der fører tilsyn med, at forvaltningen følger den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Tilsynet retter sig mod Borgerrepræsentationen som det øverste ansvarlige organ i Københavns Kommune, og derfor retter eventuelle sanktioner sig også mod Borgerrepræsentationen. Tilsynet beslutter selv, om de vil tage en sag op som tilsynssag. Det kan fx ske efter henvendelse fra en borger eller på baggrund af en sag i medierne.

Socialtilsynet

Socialtilsynet godkender og fører tilsyn med tilbud på Socialforvaltningens område, jf. lov om socialtilsyn. Det gælder døgntilbud på børne- og voksenområdet, stofmisbrugsbehandlingssteder og alkoholbehandlingssteder. Tilsynet skal sikre, at borgerne får en indsats og kvalitet i deres botilbud eller interne dagtilbud, som er i overensstemmelse med reglerne i barnets lov og i serviceloven. Det er Socialtilsynet, der godkender nye tilbud, og de besøger løbende tilbuddene for at sikre, at

alle tilbud fortsat lever op til deres godkendelse. Når Socialtilsynet skal godkende et tilbud, bruger de en kvalitetsmodel. De vurderer det socialfaglige indhold, om borgerne hører til tilbuddets målgruppe, om de pædagogiske metoder omsættes i praksis, og om de matcher borgernes behov.

Hvis Socialtilsynet finder forhold, som ikke er i orden, kan de give tilbuddet et påbud, som skal overholdes, for at tilbuddet fortsat kan være godkendt. Hvis de finder forhold, som skaber bekymring for driften, borgernes sikkerhed og sundhed, eller hvis tilbuddet ud fra en samlet vurdering ikke længere har den nødvendige kvalitet, kan de sætte tilbuddet under skærpet tilsyn. Hvis tilbuddet fortsat skal være godkendt, skal de rette op på de forhold, som Socialtilsynet vurderer ikke er i orden. I særlige tilfælde kan Socialtilsynet også beslutte, at et tilbud ikke længere skal være godkendt, og tilbuddet må som konsekvens heraf lukke.

Efter et tilsyn udarbejder Socialtilsynet en rapport om det enkelte tilbud, som offentliggøres på www.tilbudsportalen.dk. Socialudvalget orienteres om tilsynsrapporterne, hvis de indebærer påbud og skærpet tilsyn for tilbuddene. Antallet af tilsynsrapporter afhænger af antallet af deltilbud inden for det enkelte tilbud, og de kan også stige, hvis et tilbud kommer under skærpet tilsyn. Socialtilsynet udarbejder ikke samlede årlige rapporter om de enkelte kommuners institutioner. Socialudvalget bliver to gange om året præsenteret for en oversigt over tilsynssager, og Socialudvalget orienteres løbende i fredegsmails om skærpet tilsyn samt eventuelle afgørelser om ophør af et af forvaltningens tilbud.

Fra 1. januar 2026 træder en ny lov i kraft, der betyder, at Socialtilsynet bliver mere risikobaseret. Konkret betyder det, at tilbuddene fremadrettet alene får tilsyn hvert tredje år, medmindre noget indikerer, at der skal føres tilsyn oftere.

Arbejdstilsynet

Arbejdstilsynet fører tilsyn med arbejdsmiljøet på arbejdspladserne i Socialforvaltningen. Ifølge arbejdsmiljøloven skal forvaltningen sørge for, at arbejdsforhold og arbejdsmiljø er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige. Tilsynets muligheder over for forvaltningen spænder fra vejledninger til forbud og politianmeldelser, hvis der er overhængende fare for medarbejdernes sikkerhed, eller der er sket grove overtrædelser af arbejdsmiljøloven. Hvis tilsynet ingen udeståender har, får arbejdspladsen tildelt en grøn smiley. Arbejdstilsynet kommer løbende på tilsyn – både anmeldt og uanmeldt – men der er ingen krav til hvor ofte.

Socialudvalget bliver to gang om året præsenteret for en oversigt over tilsynssager, og Socialudvalget orienteres om særligt kritiske Arbejdstilsynssager, fx sager, der angår farlig vold mod medarbejdere.

Styrelsen for Patientsikkerhed

Siden 2017 har Styrelsen for Patientsikkerhed ført tilsyn med forvaltningens akuttilbud og botilbud, da forvaltningen her udfører en række sundhedsopgaver for borgerne, fx medicinudlevering. Tilsynet skal sikre, at der ikke sker fejl, og at medarbejderne har de rette kompetencer.

Socialudvalget bliver to gang om året præsenteret for en oversigt over tilsynssager. Der-

udover bliver Socialudvalget orienteret om tilsynssager, der identificerer kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden (kategori 3).

Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion

Fra 1. januar 2026 sammenlægges den tidligere Borgerrådgiver, whistleblowerordning og Intern Revision i Københavns Kommune i Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion. Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion er uafhængig af kommunens forvaltninger, borgmestre og politiske udvalg og refererer til Kontrol- og Rådgivningsudvalget og Borgerrepræsentationen.

Organiseringen af Den Uafhængige Kontrol- og Rådgivningsfunktion er ikke meldt ud endnu, så herunder beskrives de tre enheder, som pr. 1. januar 2026 hører under den nye funktion.

Borgerrådgiveren

Borgerrådgiveren kan bl.a. behandle klager fra borgere over forvaltningens sagsbehandling. Udover at behandle klager fra borgerne kan Borgerrådgiveren også på eget initiativ iværksætte tilsyn på udvalgte områder i forvaltningen. Tilsynet omfatter fx sagsbehandling og personalets adfærd og vurderes ud fra almindelig forvaltningsret, kommunens værdigrundlag og politikker samt lovgivningen på området. I sin rapport kan Borgerrådgiveren udtale kritik og komme med henstillinger og anbefalinger til forvaltningen. Forvaltningen følger Borgerrådgiverens henstillinger. En stor del af sagerne når ikke at føre til kritik, anbefalinger eller henstillinger, fordi forvaltningen straks går i gang med at rette fejl og mangler.

Socialforvaltningen i tal

2024

Whistleblowerenhed

I kommunens whistleblowerordning kan medarbejdere og samarbejdspartnere, der har viden eller begrundet mistanke om ulovligheder eller alvorlige uregelmæssigheder i Københavns Kommune, videregive informationer. Whistleblowerenheden står derefter for at undersøge sagen og indhente oplysninger fra forvaltningen.

Intern Revision

Intern Revision fører løbende kontrol med forvaltningernes regnskabs- og økonomistyringsprocesser og de tilknyttede processer og supplerer dermed den lovpligtige revision, som kommunens eksterne revisor udfører. Intern Revision er også med til at aflægge revisionsberetningen, og derudover understøtter Intern Revision Borgerrepræsentationens tilsyn med, at forvaltningerne har effektive økonomistyringsprocesser.

Intern Revision arbejder efter en årlig revisionsplan, der beskriver, hvilke områder og pro-

cesser de skal undersøge. Planen godkendes af Revisionsudvalget. Intern Revision fokuserer på de dele af regnskabet og de dele af kommunens registreringssystemer og processer, hvor der er størst sandsynlighed for eventuelle fejl, og hvor konsekvensen for fejl er størst.

Revisionsrapporterne indeholder en række bemærkninger til forvaltningerne, som markeres med rød, gul eller grøn. Revisionsrapporter med røde og gule bemærkninger skal forelægges for fagudvalgene inden for tre uger efter, at forvaltningen modtager den endelige rapport under hensyntagen til udvalgenes mødeplan. I forbindelse med forelæggelsen af revisionsrapport skal forvaltningen forelægge en handleplan, der adresserer revisionens anbefalinger og henstillinger til godkendelse. Ved en grøn bemærkning skal der rapporteres til direktionen i form af opmærksomhedspunkter.

20.000

Der blev foretaget 20.000 nye underretninger på børneområdet.

22.000

22.000 voksne borgere fik hjælp og støtte fra Socialforvaltningen.

14.000

Der blev truffet 14.000 afgørelser på voksenområdet.

4.200

Der blev igangsat 4.200 forebyggende indsatser målrettet børn og unge under 18 år.

7.000

Der var ca. 7.000 fuldtidsmedarbejdere ansat i SOF fordelt på en række forskellige faggrupper.

2.500

2.500 borgere fik støtte i eget hjem (§§ 85 og 85a).

900 børn og unge var anbragt uden for hjemmet.

4.500

Center for Rusmiddelbehandling havde 4.500 behandlingsforløb.

Borgere på botilbud

I 2024 boede der ca. 5.100 borgere på et længerevarende eller midlertidigt botilbud i Socialforvaltningen.

§ 105

1.400 SOF-borgere boede på et botilbud efter almenboligloven (ALB § 105)

§ 107

900 borgere boede på et midlertidigt botilbud (SEL § 107)

§ 108

900 borgere boede på et længerevarende botilbud (SEL § 108)

§ 109

500 borgere boede på et krisecenter (SEL § 109)

§ 110

1.400 borgere havde midlertidigt ophold på et herberg (SEL § 110)

